

ת"פ 67794/03/17 - מדינת ישראל נגד תניא כליפא, מתן יצחק

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 67794-03-17 מדינת ישראל נ' אפללו ואח'

בפני בעניין: כבוד הנשיא אביטל חן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. תניא כליפא
2. מתן יצחק

הנאשמים

גזר דין בעניינו של נאשם 2

הנאשם 2 (להלן: "הנאשם") הורשע על יסוד הודאתו בעבירה שעניינה תקיפה בנסיבות מחמירות.

א. עובדות כתב האישום

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, שירת הנאשם כמתנדב בתחנת בית שמש במשטרת ישראל.

ביום 11.3.16 סמוך לאחר השעה 22:30, הגיעו הנאשם, השוטר יצחק חי אפללו (להלן: "השוטר" - נאשם 1 על פי כתב האישום המקורי - א.ח.) והמתנדבים יצחק חייאב ואסנת מימון (להלן: "המתנדבים") לפארק עין גדי בבית שמש (להלן: "הפארק"), זאת במסגרת תפקידם, ובעקבות דיווח על התפרעויות ועימותים בין קבוצות בני נוער השוהות במקום.

באותה עת, שהה בפארק נתן אדרי, יליד 1997 (להלן: "המתלונן") עם חבריו.

עם הגיעם למקום, הבחינו הנאשם, השוטר והמתנדבים בהתפרעויות. בשלב זה הבחין המתלונן בנאשם 1, אותו הוא מכיר היכרות מוקדמת. המתלונן שאל את הנאשם 1: "מה קרה?" ובתגובה, ניגש השוטר למתלונן ואמר לו "עוף הביתה". המתלונן צעד מספר צעדים לאחור והשוטר שב וחזר על דרישתו. מששאל המתלונן מדוע עליו ללכת הביתה, בעט השוטר, בלא התראה, בישבנו של המתלונן, באמרו לו "מה אתה עונה לי בכלל?".

בתגובה החל המתלונן לסגת לאחור. נאשם 1 והשוטר תפסו מיד את המתלונן; נאשם 1 לפת את המתלונן בצווארו והשוטר היכה את המתלונן באמצעות בעיטות לרגליו. בשלב כלשהו נפל המתלונן לקרקע, אז עיקם השוטר את ידו, סטר לפניו ובעט בבטנו, והשוטר ונאשם 1 בעטו ברגליו. במהלך ההתרחשות המתוארת הגיע הנאשם לעבר המתלונן

וסטר לו. לאחר המפורט לעיל, עזבו הנאשמים את המקום.

ב. תסקיר שירות המבחן

הנאשם רווק בן 22, בן זקונים במשפחה המונה זוג הורים ו-4 ילדים, מתגורר עם הוריו בבית שמש ועובד כמוכר בחנות.

הנאשם אשר אובחן כסובל מהפרעות קשב וריכוז וטופל בריטלין, סיים 12 שנות לימוד והשלים חלק מבחינות הבגרות.

לדברי הנאשם, בגיל 15 החל להתנדב במד"א ושנה לאחר מכן במשטרת ישראל. גם שני אחיו הבוגרים ל הנאשם התנדבו במד"א בצעירותם, וכיום משמשים כנהגי אמבולנס. הנאשם סיפר לשירות המבחן כי מגיל צעיר הוא חולם לעבוד במד"א ומרגיש במד"א ובמשטרה כ"בית שני" שלו.

לאחר ביצוע העבירה הנוכחית הופסקה התנדבותו של הנאשם במשטרה. במקביל לעבודתו כמוכר, המשיך הנאשם להתנדב במד"א ובמקביל עבר קורס נהגי אמבולנס. הנאשם הציג בפני קצין המבחן מכתב המלצה מאחראי התחנה, בו צוין כי הוא מתנדב במד"א החל משנת 2011, במהלך התנדבותו היה חביב ונעים הליכות ומילא את משימותיו בצורה חיובית. בנוסף הציג מכתב מאחראי המתנדבים בתחנה המשבח את התנדבותו.

הנאשם שירת שירות חובה מלא במשטרת ישראל בהתחלה בתפקידי לחימה אך בהמשך נאלץ לעזוב עקב פציעתו ולעבור לתפקיד אחר בתחנת מטה יהודה. הנאשם תיאר חוויה טובה משירותו במשטרה.

לאחר שחרורו משירות חובה עבד הנאשם בעבודות שונות ובחודשים האחרונים הוא עובד כמוכר בחנות.

היסטוריה עבריינית ועבירה נוכחית

מעיון ברישומי הפלילי עולה כי מדובר במעורבות פלילית יחידה של הנאשם.

בהתייחס לעבירה הנוכחית אישר הנאשם כי סטר למתלונן, כתגובה אינסטינקטיבית לכך שהנאשם תקפו. הנאשם הכחיש את תיאור האירועים כמתואר בכתב האישום, ומסר כי הגיע למקום עם שוטר ומספר מתנדבים נוספים, בעקבות תלונות על אלימות. לדבריו רץ אחרי המתלונן על מנת לעכבו, וכאשר תפס את המתלונן, הלה תקף אותו באגרופים ובתגובה כאמור סטר הנאשם למתלונן. הנאשם הסכים כי יכול היה לעצור את המתלונן מבלי לסטור לו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מנסה לחפות על חבריו, משטען שלא הבחין בהתנהגות אלימה מצד שוטרים או מתנדבים אחרים. בשיחה עם הנאשם בלטה תפיסתו את עצמו כקורבן, וניכר כי התקשה לבחון את התנהלותו באופן ביקורתי. שירות המבחן התרשם כי לצד הכרת הנאשם בפגיעה שגרם למתלונן, מתקשה הוא לבטא אמפטיה כלפיו.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית ותקינה ומעורבותו באירוע היתה על רקע התלהטות הרוחות בעת פעילות שטח. לצד זאת, מציין שירות המבחן כי התייחסותו של הנאשם לאירוע מצביעה על קושי בנטילת אחריות מלאה, תוך צמצום חומרת מעשיהם של המעורבים.

שירות המבחן שולל קושי משמעותי של הנאשם בשליטה בכעסים. על אף זאת, נוכח נסיבות האירוע הנוכחי הוצע

לנאשם להשתלב בקבוצה טיפולית קצרת מועד לשליטה בכעסים, לשם רכישת כלים להתמודדות אדפטיבית גם במצבי לחץ. הנאשם לא ביטא מוטיבציה לכך ועל כן נעדר שירות המבחן המלצה טיפולית בעניינו.

ביחס לשאלת ההרשעה, ציין השירות מחד את התנהגותו הפסולה של הנאשם בעת מילוי תפקידו כשוטר מתנדב והקושי שביטא ליטול אחריות מלאה על התנהגותו. מאידך צוינו גילו הצעיר, תפקודו התקין בכל תחומי חייו, ובכלל זה שירות צבאי מלא והתנדבות מגיל צעיר, היותו בעל מערכת ערכים תקינה ורצונו לתרום לחברה.

בשקלול גורמים אלו המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו ולהשית עליו צו של"צ בהיקף של 150 שעות בנוסף לתשלום פיצוי למתלונן.

ג. טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני התביעה לעונש

משיקולי אחידות הענישה טענה התביעה למתחם ענישה הנע בין של"צ למספר חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, כפי שנקבע בפסק דינו של השוטר יצחק אפללו (נאשם 1 בכתב האישום המקורי-א.ח), שגזר דין בעניינו ניתן ביום 18/2/18.

ביחס לשאלת ההרשעה, העומדת במוקד המחלוקת בין הצדדים, טענה התביעה כי נסיבות ביצוע העבירה והעובדה שהנאשם לא נטל אחריות מלאה על מעשיו והתקשה לגלות אמפטיה כלפי המתלונן

אינם מאפשרים סיום התיק ללא הרשעתו בדין.

לתמיכה בטענותיה הציגה התביעה אסופת פסקי דין המדגישים את חומרתן של עבירות אלימות המבוצעות על די שוטרים.

בנוסף, התייחסה התביעה לכך שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי שעלול להיגרם לנאשם, היה ויורשע, ובענין זה נטען באופן כללי, שמדובר בבחור צעיר נעדר עבר פלילי.

טיעוני הנאשם לעונש

בטיעונו לעונש מבקש הסנגור לאמץ את המלצת שירות המבחן.

נוכח היות הנאשם בגיר צעיר, משבוצעו העבירות בהיותו מתנדב, ובשל חלקו הזניח באירוע, מבקש הסנגור להקל עם הנאשם בעונשו.

עוד ציין הסנגור לזכותו של הנאשם את תרומתו של הנאשם לחברה, כמתנדב במד"א ובמשטרת ישראל.

ביחס להרשעתו של הנאשם טען הסנגור כי הנאשם החל בתהליכים לקבלת רישיון נהיגה על אמבולנס, והרשעה בפלילים עלולה לפגוע ביכולתו לקבל רישיון ציבורי. בענין זה הפנה הנאשם לע"פ (ת"א) 70650/04 אריאל ורולקר

נ' מדינת ישראל אשר דן בעניינו של מי שעבד כנהג רכב ביטחון (כבאית) בשדה התעופה והורשע בעבירות אלימות במשפחה. בית המשפט המחוזי קיבל את עמדת שירות המבחן וביטל את ההרשעה לאחר שנתן משקל לטיפול משפחתי שעברו הנשם ורעייתו ומששוכנע הנאשם כי הרשעת הנאשם תביא לשלילת רישיונו של הנאשם אשר תגרור את פיטוריו ממקום עבודתו.

עוד הפנה הסנגור להלכה העוסקת בעניין השיקולים אותם יש לשקול בעת גזירת דינם של "בגירים צעירים".

במועד הטיעונים לעונש העיד בפניי הנאשם אשר סיפר על השתתפותו בקורס נהגי אמבולנס ועל רצונו מגיל 15 לעבוד במד"א. לדבריו, כיום הוא עובד בחנות בגדים במקביל משתתף בקורס נהגי אמבולנס, אשר בסופו הוא אמור לעבוד בתחנת מד"א בירושלים.

הנאשם ביטא חרטה על מעשיו וציין כי אינם מאפיינים את התנהגותו. הנאשם הביע חשש כי הרשעתו תגדע את ההליכים בהם החל ותגנוז את חלומו.

הסנגור לא טען למתחם ענישה, אך עתר לאימוץ המלצת שירות המבחן לרבות אי הרשעתו של הנאשם בדיון.

ד. דיון וגזירת דין

הערכים המוגנים במקרה שבפניי הינם כבוד האדם והגנה על שלמות גופו וכן אמון הציבור ברשויות אכיפת החוק.

מדובר בפגיעה בינונית בערכים המוגנים בשל מעמדו של הנאשם כמתנדב במשטרה, זאת בהשוואה למעמדו של שותפו של הנאשם לאירוע כשוטר ותוך מתן הדעת לחלקו הזניח של הנאשם באירוע, גם ביחס לאחרים, אליהם הצטרף בסוף האירוע לצורך מתן סיוע.

התנהלותו של הנאשם חורגת מן ההתנהגות המצופה מאיש משטרה אשר תפקידו בין היתר לשמור על אכיפת החוק ולהוות מגן לציבור. במעשיו פגע הנאשם לא רק במתלונן אלא גם בתדמיתה של משטרת ישראל, בעיני הציבור.

לאחר בחינת הפסיקה הנוהגת, ומשנתתי דעתי למתחם הענישה (של"צ עד 3 חודשי מאסר) שנקבע בעניינו של נאשם 1, השוטר שחלקו באירוע דומיננטי, ראיתי לקבוע מתחם ענישה הנע בין של"צ לבין מספר חודשי מאסר שאפשר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

העונש המתאים לנאשם

הנאשם בן 22 שנה עומד לראשונה לדין בפלילים. הנאשם הודה בביצוע המעשים ונטל אחריות על ביצועו, אם כי לא באופן מלא, כהתרשמות שירות המבחן.

במועד הטיעונים לעונש הביע הנאשם חרטה על מעשיו וסיפר על רצונו לעבוד במד"א כנהג אמבולנס, מטרה

שלהגשמתה הוא פועל בימים אלו, בהם הוא לוקח חלק בקורס נהגי אמבולנס.

הנאשם מתנדב במד"א ובמשטרת ישראל מגיל 15, בעקבות האירוע עליו עומד הנאשם לדין, הופסקה התנדבותו במשטרת ישראל. אחיו של הנאשם התנדבו אף הם במד"א, וכיום עובדים בתפקיד נהגי אמבולנס.

שירות המבחן התרשם כי מדובר באירוע חריג בחייו של הנאשם, אשר תואר כבעל מערכת ערכים תקינה, ללא נטיות לאירועי אלימות. הנאשם מגיע מרקע משפחתי תקין ולאורך השנים תיפקד באופן שומר חוק ונורמטיבי. עיינתי במכתבים שצורפו; מכתב המלצה מתחנת מד"א בית שמש בו תואר הנאשם כאדם חביב ונעים הליכות על חבריו, אשר מילא את כל משימותיו בצורה חיובית. בנוסף צורפו מכתבי המלצה ממפקדיו, אף מהם עולה כי הנאשם וד מסור ומוערך המבטא רצון ומוטיבציה גבוהה להצליח בהמשך דרכו.

נתתי משקל להשתייכותו של הנאשם לקבוצת ה"בגירים צעירים", ולהתייחסות המיוחדת שיש לתת לקבוצה זו בעת גזר הדין (ראה: ע"פ 7781/12 פלוני נ' מדינת ישראל [ניתן ביום 25/6/13]).

בסופו של יום, נוכח גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה, ולאור הראיות שהובאו בפניי שוכנעתי כי הרשעתו של הנאשם עלולה למנוע את עיסוקו כנהג אמבולנס באופן שאינו מידתי ביחס למעשיו, זאת מבלי להקל בהם ראש.

מצאתי כי ראוי להקל עם הנאשם בשל חלקו הזניח יחסית באירוע, החרטה, העדר עבר פלילי, גילו הצעיר בעת האירוע, תרומתו לחברה, והמלצת שירות המבחן. בנסיבות האמורות הסתפקתי בהטלת של"צ והתחייבות.

לפיכך מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם ודן אותו לעונשים הבאים:

1. 200 שעות של"צ. שירות המבחן יגיש תכנית של"צ לאישור בית המשפט.
2. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 3,000 ₪ לפיה ימנע מביצוע עבירת אלימות משך תקופה בת 12 חודשים מהיום.

י"ח תמוז תשע"ח, 01 יולי 2018, בנוכחות הצדדים.